

Informacja o zasadach weryfikacji prawomocnych decyzji emerytalno-rentowych

18 kwietnia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 10 lutego 2017 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 715), która ma na celu uwzględnienie wskazówek zawartych w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012 r. (sygn. akt K 5/11, Dz. U. poz. 251).

W wyroku tym Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność art. 114 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z Konstytucją; przepis ten pozwalał organowi rentowemu zmniejszyć wysokość emerytury lub renty, a nawet pozbawić tego świadczenia, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji okazywało się, że przedłożone dowody nie dawały podstaw do ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości.

Ustawa z dnia 10 lutego 2017 r. wprowadza, na wzór art. 145 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego, katalog sytuacji, w których możliwe jest wzruszenie prawomocnych decyzji organu rentowego ustalających prawo do świadczeń lub ich wysokość. Ponadto, wprowadza cezurę czasową, ograniczającą możliwość wzruszenia ww. decyzji (obecnie decyzje mogą być wzruszone przez organ rentowy w każdym czasie).

Ustawa z dnia 10 lutego 2017 r. ma zastosowanie do prawomocnych decyzji wydanych w sprawie rolniczych świadczeń emerytalno-rentowych. Zgodnie z ww. ustawą Kasa, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, będzie mogła uchylić lub zmienić decyzję i ponownie ustalić prawo do emerytury lub renty oraz wysokość tego świadczenia, jeżeli:

1. po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość
2. decyzja została wydana w wyniku przestępstwa,
3. dowody, na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe,
4. decyzja została wydana na skutek świadomego wprowadzenia w błąd organu rentowego przez osobę pobierającą świadczenie,
5. decyzja została wydana w oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało następnie uchylone, zmienione albo stwierdzono jego nieważność,
6. przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędu organu rentowego.

Uchylenie lub zmiana decyzji i ponowne ustalenie prawa do emerytury/renty lub jej wysokości przez Kasę nie będzie możliwe, jeżeli od dnia wydania decyzji upłynął okres:

1. 10 lat – w przypadkach, gdy:

- decyzja wydana została w wyniku przestępstwa lub na skutek świadomego wprowadzenia w błąd organu rentowego przez osobę pobierającą świadczenie,
- dowody, na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe,

2. 5 lat – w przypadkach, gdy:

- po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość,
- decyzja została wydana w oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało następnie uchylone, zmienione albo stwierdzono jego nieważność,

3. 3 lat – w przypadku, gdy przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędu organu rentowego.

Jeżeli w wyniku uchylecia lub zmiany decyzji osoba zainteresowana nabydzie prawo do świadczenia lub świadczenie w wyższej wysokości, decyzje takie mogą być uchylone lub zmienione w każdym czasie.

Kasa będzie mogła odstąpić od uchylecia lub zmiany decyzji błędnie przez nią wydanej, jeżeli uchylecie lub zmiana takiej decyzji wiązałyby się z nadmiernym obciążeniem dla osoby zainteresowanej, ze względu na jej sytuację osobistą lub materialną, wiek, stan zdrowia lub inne szczególne okoliczności.

O wszczęciu postępowania z urzędu w sprawie uchylecia lub zmiany prawomocnej decyzji osoba zainteresowana zostanie niezwłocznie powiadomiona przez organ rentowy.

Informacja pozyskana za pośrednictwem OR KRUS w Bydgoszczy